Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000536548

Datum
12 oktober 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
EZK/KGG

Bijlage(n)
1

Aan de minister van VRO
Van de wnd. Dg VB

nota

Beantwoording twee sets vragen van de PVV en de VVD over normering hybride warmtepomp

Aanleiding

Op 7 oktober heeft u de Kamer per brief geïnformeerd over de in het coalitieakkoord aangekondigde normering van slimme, hybride warmtepompen per 2029. De leden Kops en Mooiman (beiden PVV) hebben op 8 oktober jongstleden vragen gesteld aan de Minister van KGG en u over de normering van warmtepompen. Het lid Nobel (VVD) heeft op 9 oktober vragen gesteld aan u over het artikel 'Kabinet werkt verder aan terugkeer verplichte hybride warmtepomp: ’Huidig tempo van vervanging is te laag’'. Daarbij is verzocht de antwoorden te verzenden vóór het Commissiedebat Klimaatbeleid gebouwde omgeving van woensdag 14 oktober.

Met ambtelijk EZK is er overeenstemming dat u het voortouw neemt bij de beantwoording van de vragen. Wij streven ernaar het akkoord van de minister van KGG spoedig te ontvangen, zodat tijdige verzending mogelijk is.

Er is op 12 oktober tevens een mondelinge vraag gesteld door het lid Clemminck (JA21). De voorbereiding hiervoor ontvangt u separaat.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de beantwoording van beide sets Kamervragen. U kunt de brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer, mede namens de minister van KGG, ondertekenen en laten verzenden.

Kern

Vragen PVV (de leden Kops en Mooiman)

- De vragen van de PVV zien op de wenselijkheid van klimaatbeleid in algemene zin en de warmtepompnormering in specifieke zin. Daarnaast gaan zij in op de betaalbaarheid en de impact op netcongestie. Voor deze laatste twee onderwerpen wordt dezelfde lijn gekozen als bij de VVD.
- Voor de wenselijkheid van de warmtepompnorm wordt in het antwoord verwezen naar de het belang van minder aardgasgebruik voor onze energieafhankelijkheid, het beperken van de energierekening en voor de kwaliteit van woningen.

Vragen VVD (het lid Nobel)

- De vragen van het lid Nobel betreffen de haalbaarheid en betaalbaarheid van de verplichting. De vragen leggen ook de link met nieuwbouw en met netcongestie.

- In de antwoorden rondom betaalbaarheid wordt verwezen naar onderzoek van Berenschot en TNO van september dit jaar, waaruit blijkt dat de (hybride) warmtepomp) op basis van installatie- en energiekosten een goedkoper warmtealternatief is dan de cv-ketel. Ook wordt melding gemaakt van de beschikbare subsidies en financiering. Ten slotte wordt verwezen naar het onderzoek dat loopt in het kader van de uitwerking van de normering, om te bezien in welke woonsituaties de hybride warmtepomp zich binnen de levensduur terugverdient.
- In de antwoorden rondom netcongestie wordt verwezen naar de maatregelen die worden genomen om pieken op het net te verminderen (slimme aansturing, flexibele nettarieven, netbewuste nieuwbouw). Ook wordt aangegeven dat het installeren van hybride warmtepompen in nieuwbouwwoningen zou leiden tot desinvesteringen, vanwege de dubbele netten die hiervoor moeten worden aangelegd (gas en elektriciteit). Ten slotte wordt aangegeven dat nieuwbouwwoningen vanwege hun energiezuinigheid bij uitstek wel geschikt zijn om direct volledig elektrisch verwarmd te worden. En dat hun goede isolatieniveau de piekbelasting al beperkt.

Toelichting
Kamerbrief normering warmtepompen 7 oktober

- Uw Kamerbrief van 7 oktober geeft in grote lijnen inzicht over de voorwaarden voor de normering, de uitzonderingen (warmtenetten, appartementen, monumenten) en het beoogde tijdpad.
- De brief gaat ook in op het effect op de energierekening. Hierover is toegelicht dat de (hybride) warmtepomp gemiddeld leidt tot een lagere energierekening dan de cv-ketel, zelfs na invoering van de nieuwe tijdsafhankelijke nettarieven. Ook is er een extern onderzoek uitgezet, waarbij wordt onderzocht in welke gevallen een hybride warmtepomp zich naar verwachting terugverdient binnen de levensduur. Dit wordt gebruikt om de vormgeving van de norm te bepalen.
- Ten aanzien van netcongestie is toegelicht dat de norm ziet op slim aanstuurbare warmtepompen. En dat rekening wordt gehouden met belemmeringen in de aansluitingen bij mensen thuis, maar dat uit onderzoek blijkt dat in veruit de meeste gevallen een hybride warmtepomp ook op een 1-fase aansluiting past.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer: beantwoording twee sets vragen van de PVV en de VVD over normering hybride warmtepomp	Ter ondertekening